

Oppimisprosessin ohjaaminen, palautteen antaminen ja arviointi

Erja Syrjäläinen
13.3.2015

OPS 2016

Monipuolinen arviointi ja siihen perustuvan **ohjaavan palautteen antaminen** ovat opettajien keskeisiä pedagogisia keinoja oppilaiden koko kehityksen ja oppimisen tukemiseen.

Koulun arviointikulttuurin piirteet:

- rakkaava ja yrittäminen kannustava ilmapiiri

- oppilaiden onnistumista edistävät, keskusteleva ja vuorovaikuttelun toimintatapa

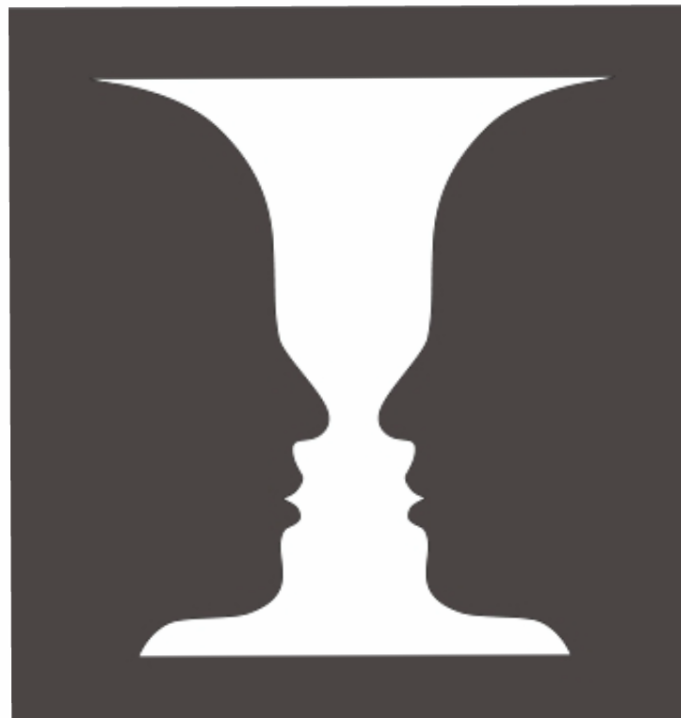
- oppilaiden tukeminen oman oppimisprosessissa ymmärtämiseksi sekä oppilaiden edistymisen näkyväksi tekemiseksi koulun oppimisprosessissa

- arvioinnin oikeudenmukaisuus ja rehellisyys

- arvioinnin monipuolisuus

- arvioinnin avulla saadun tiedon hyödyntäminen opetuksessa ja muun koulutyön suunnittelussa

PROSESSIN OHJAUS

tukirakenteet >< vapausasteet

suora ohjaus >< epäsuora ohjaus

Opettaja etsii rooliaan ohjaamisen ja oma-
aloitteisuuden tukemisen välillä.

Mihin prosessin ohjaus kohdentuu?

Osaamisen orkestrointi

tiedollinen
reflektiivinen
sosiaalinen
käytännöllinen

Mitä ohjataan, kun ohjataan prosessia?

ohjaussuhde ↑	metateoria	ÄÄNEEN AJATTELIJA roolimalli kriittisestä ajattelusta	ARGUMENTOIVA KUMPPANI tukee kriittisen, eettisen ajattelun syntymistä	REFLEKTOIVA ASiantuntija kriittistä dialogia opetuksen eettisistä ja yhteiskunnallisista kysymyksistä
	objektiteoriat	SUUNNANANTAJA roolimalli ajattelusta, asenteesta	KAIKUPOHJA tukee opiskelijan käyttöteorian kehitystä	KANSSAKESKUSTELIJA dialogia käyttöteoriasta
	toiminnan taso	NEUVONANTAJA malli opettajan toiminnasta ja toimintatavoista	HELPOTTAJA, TUKIJA tukee opiskelijan käytännöllisiä taitoja	KANSSAKULKIJA dialogia käytännön kysymyksistä
		toiminnan taso	objektiteoriat	metateoria
		pedagoginen suhde →		

Roolikko

Roolikko (Jyrhämä & Syrjäläinen 2009; Syrjäläinen & Jyrhämä 2013)

Palaute koetaan myönteiseksi,
kun se annetaan hyvin
ja kielteiseksi
kun se annetaan huonosti.

Hyvä palaute on kannustavaa
ja korjaavaa (5:1)

Oppija tarvitsee palautetta.

Kokemuksia onnistumisista.

Kannustus kasvattaa vastuuntuntoa.

Ahonen & Lohtaja-Ahonen, 2011

PALAUTE ON:

- o paras tapa kasvattaa itsetuntemusta
- o kätevin tapa näyttää tunteet
- o nopein tapa osoittaa työn merkitys
- o varmin tapa lisätä onnistumisia
- o yksinkertaisin keino pitää vastuullisena
- o varhaisin puuttumisen malli
- o tehokkain tapa käynnistää muutos

Palautteen antamisen kulttuuri:

Opitaan erittelemään omaa ja muiden toimintaa, tiedostamaan omaa tekemistä.

Palaute on reflektiota.

Hattie & Timperley 2007

FEED UP - Minne mennään?

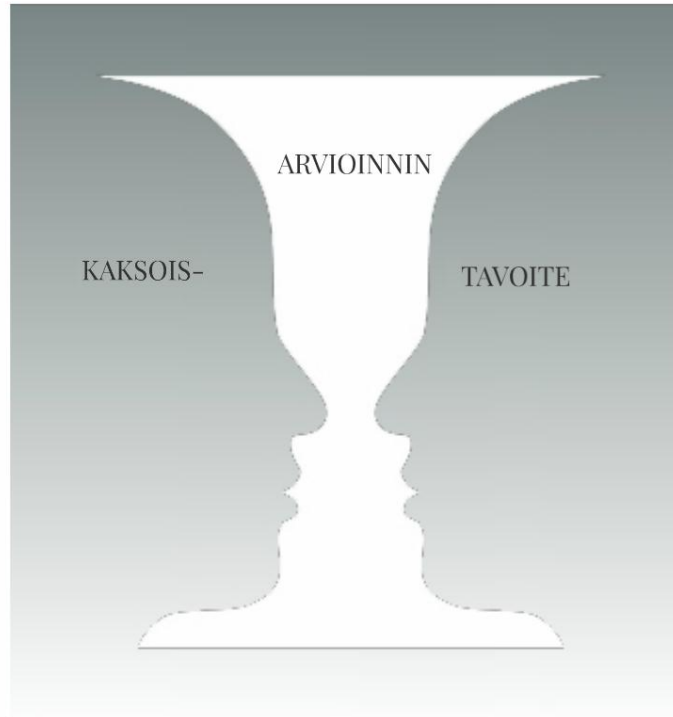
FEED BACK - Kuinka mennään?

FEED FORWARD - Mihin seuraavaksi?

	TEHTÄVÄ	PROSESSI	ITSESÄÄTELY	YKSIÖ (SELF)
FEED UP				
FEED BACK				
FEED FORWARD				

Torvinen, proseminaari:

"Niitä vitosia on pakko antaa, että ne sitten joskus saavat sen erityisen tuen päätöksen. Vaikka oppilas yrittää kovasti ja tekee niin hyvin kuin osaa. Jos opettajat vaan antavat hyvät arvosanat, niin papereissa ei näy ongelmia. Ja ne päätöksentekijät katsovat niitä papereita. Se tuntuu tosi pahalta kun täytyy antaa niin huonoa palautetta. Kun sitä itsetuntoa pitäisi vahvistaa, pitäisi antaa myönteistä palautetta ja kannustaa."

ARVIOINNIN LAATU

Monimenetelmäisyys (vertaa triangulaatio)

Kaikkien arvioinnin osapuolten osallistaminen

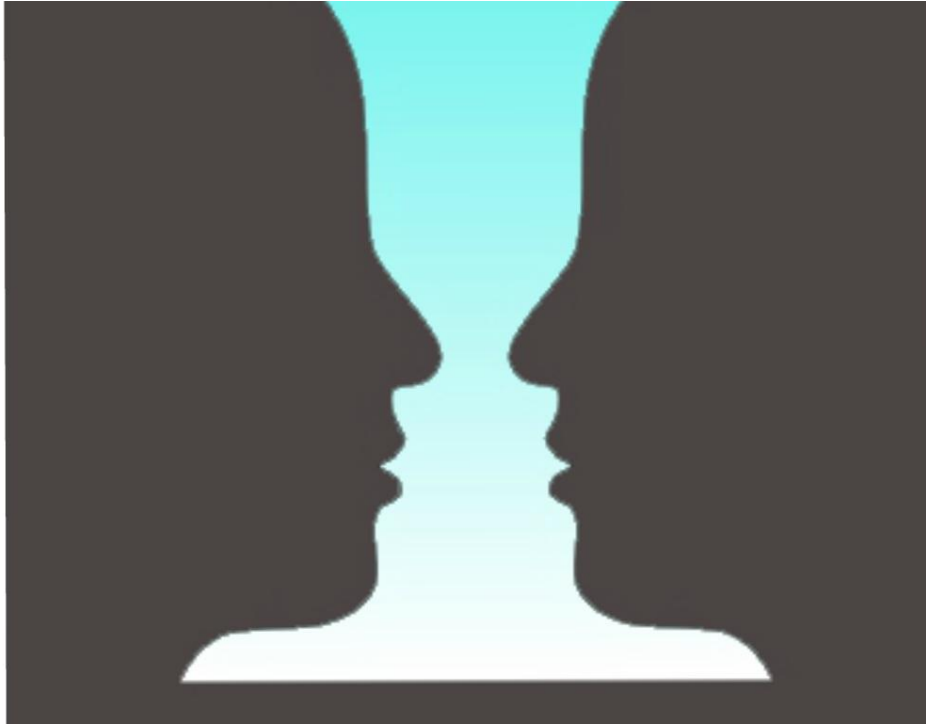
RIITTÄVÄN TARKKA ARVIOINTI

ARVIOINTIIN KÄYTETTY AIKA

*arviointikeskustelu
itsearviointilomake
taitojenkartoituslomake
havainnointi
yhteisarviointi
vertaisarviointi
ryhmäarviointi
suullinen arviointi
sanallinen arviointi
arviointiasteikko
koe
dokumentointi*

TÄRKEIMMÄT LÄHTEET:

Ahonen, R. & Lohtaja-Ahonen, S. (2011). Palautet kuuluu kaikille. Infor. Kopijyvä oy.

Hattie, J. & Timperley, H. (2013). The Power of feedback. Review of Educational Research 77(1), pp. 81-112.

Jyrhämä, R. & Syrjäläinen, E. (2009). Ohjaussuhde, ohjaajan roolit ja pedagoginen

ajattelu opetusharjoittelussa. *Kasvatus* 40 (5), 417- 429.

Poikela, E. (2013). Oppimista ja osaamista kehittävä arviointi. Teoksessa A. Räsänen (toim.) *Oppimisen arvioinnin kontekstit ja käytännöt*. Opetushallitus. Raportit ja selvitykset 2013:3. ss. 61-85.

Syrjäläinen, E. & Jyrhämä, R. (2013). Roolikko ohjauksen pelikenttänä. Teoksessa J.T.Hakala & K. Kiviniemi (toim.) *Vuorovaikutuksen jännitteitä ja oppimisen säröjä: Aikuispedagogiikan haasteiden äärellä*. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto - Kokkolan Yliopistokeskus Chydenius, 129-143.

Viilo, M., Seitamaa-Hakkarainen, P., Kangas, K. & Hakkarainen K. (2013). Oppimisen ohjaaminen teknologia-intensiivisessä oppimisympäristössä. Teoksessa K. Pyhältö & E. Vitikka (toim.) *Oppimisen pedagogiset käytännöt varhaiskasvatuksesta perusopetukseen*. Opetushallitus. Oppaat ja käsikirjat 2013:9. Tampere. 203-217.